

J.NR.
DATO:

TLF. 6261 3013 . FAX 6261 3911

FRISKOLERNES KONTOR . PRICES HAVEVEJ 11 . 5600 FAABORG

E-MAIL: DF@friskoler.dk GIRO 828-2218

Bilag til talepapir ved Dansk Friskoleforenings foretræde for Uddannelsesudvalget d. 12. april 2005

Understregning i de citerede afsnit fra lovbemærkningerne er Dansk Friskoleforenings.

- a) Uddrag fra lovbemærkningerne: **Ad 2.** Udvidelse af de frie grundskolers forpligtelse til at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre: *For at sikre at fundamentalistiske eller ekstremistiske handlinger, der begrundes i religiøse hensyn m.v., men som alvorligt strider mod menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, herunder ligestillingen mellem kønnene, ikke kan finde sted på eller fra en fri grundskole, selvom en sådan adfærd ikke har direkte forbindelse med undervisningen af eleverne, finder regeringen, at kravet endvidere bør udvides til at omfatte skolernes hele virke.*

b) Uddrag fra lovbemærkningerne

Ad 1. Krav til de frie grundskolers undervisningsmål:

„Af den gældende lov fremgår alene, at skolernes undervisning generelt skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen (...) Forslaget indebærer, at skolen udarbejder slutmål for de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, samt for folkeskolens obligatoriske emner. Herudover udarbejder skolen undervisningsplaner, der som minimum skal angive, på hvilket klassetrin der arbejdes med de forskellige fag og fagområder samt fastsætter mål for undervisningen på bestemte tidspunkter i det samlede undervisningsforløb (delmål), herunder angivelse af progressionen hen imod slutmålene, samt hvorledes det samlede undervisningstilbud giver mulighed for alsidig personlig udvikling. Det fastsættes samtidig som et krav, at ikke alene undervisningen, jf. § 1, stk. 1, men også de slutmål og delmål, som skolen fastsætter for sin undervisning, skal stå mål med de slutmål og trinmål, der gælder for folkeskolens undervisning. Alternativt kan skolen benytte folkeskolens slutmål og trinmål (Fælles Mål).“

Til § 1 a, stk. 2

„Det skal herunder være muligt at vurdere, om undervisningsplan og delmål er beskrevet på en sådan måde og med et sådant indhold, at det dokumenteres, at skolen med sin undervisning både agter at lede og vil kunne lede frem mod de af skolen fastsatte slutmål. Det skal endvidere være muligt at vurdere, om slutmålene hver for sig og samlet set står mål med de slutmål, der er fastsat for folkeskolens undervisning.“

Til § 1 a, stk. 3

„De af skolen udarbejdede slutmål og delmål skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. For ved tilsynet at kunne vurdere, om det er tilfældet, kræver det, at slutmål og delmål skal være beskrevet så konkret som muligt og have en sådan detaljeringsgrad, at det er muligt at vurdere dem sammenholdt med de slutmål og trinmål, der gælder for folkeskolens undervisning i de obligatoriske fag og emner. “

J.NR.
DATO:

TLF. 6261 3013 . FAX 6261 3911

D
F

Dansk Friskoleforening

FRISKOLERNES KONTOR . PRICES HAVEVEJ 11 . 5600 FAABORG

E-MAIL: DF@friskoler.dk GIRO 828-2218

Skitse til ændrede tilsynsregler på frie grundskoler

Dansk Friskoleforenings hovedstyrelse har behandlet tilsynsproblematikken ved frie grundskoler. Baseret på henvendelser fra friskoler er det hovedstyrelsens vurdering, at mange skoler vil få vanskeligt ved at finde kompetente tilsynsførende, der vil og kan påtage sig opgaven, som den er beskrevet i lovudkastet (L 105). Med det foreliggende forslag vil dette medføre, at en række friskoler vil føle sig tvunget til at vælge kommunalt tilsyn.

Hovedstyrelsen finder ikke denne situation ønskværdig, og da Undervisningsministeriet åbenbart finder tilsyn med næsten 500 frie grundskoler uoverskueligt i statsligt regi, foreslår hovedstyrelsen i stedet, at der indføres et særligt godkendt tilsyn til erstatning for det kommunale.

Skitse til ændret tilsyn

1. Forældrekredeens tilsyn videreføres uændret.
2. Ved forældrekredeens valg af eksterne tilsynsførende gives der to valgmuligheder.
Model 1: Der kan vælges eksternt, forældrevalgt tilsyn som beskrevet i L105. Dette tilsyn varetages af selvvalgte tilsynsførende med udgangspunkt i skolens undervisningsplan med beskrevne del- og slutmål (eller folkeskolens Fælles Mål).
Model 2: Der kan vælges eksternt, forældrevalgt tilsyn efter beskrivelsen i punkterne 3-8. Der kan vælges mellem én eller flere tilsynsførende med dokumenterede kvalifikationer. Forældrekredeens vælger på valgmødet mellem disse to muligheder. Der er mulighed for at skifte tilsynsmodel ved nyvalg af eksterne tilsynsførende.

Beskrivelse af eksternt tilsyn model 2:

3. En gruppe af tilsynsførende indstilles til godkendelse i ministeriet via skoleforeningerne, der efter en aftalt model beskriver deres kvalifikationer og habilitet. Ministeriet kan også selvstændigt udpege et antal tilsynsførende. Skolerne får tilsendt en liste over de tilsynsførende, der af ministeriet er forhåndsgodkendt til at

føre tilsyn på en fri grundskole efter model 2. For at være forhåndsgodkendt tilsynsførende skal man være forpligtet til at deltage i ministeriel kursusvirksomhed.

4. Forældrekrederne ved de enkelte skoler vælger fortsat den eller de tilsynsførende, men vælges model 2, kan der kun vælges blandt de forhåndsgodkendte. Skolernes bestyrelser har ansvar for at anmelde forældrenes valg af tilsynsførende og tilsynsmodel til ministeriet.
5. Vælges tilsyn efter model 2 skal skolen som udgangspunkt ikke udarbejde delmål for fagene, men alene slutmål for dansk, matematik og engelsk. Den tilsynsførende kan i forbindelse med varetagelsen af tilsynet pålægge skolen at udarbejde slutmål i naturfag samt delmål i fagene dansk, matematik og engelsk, hvis den tilsynsførende vurderer, at dette er nødvendigt for at kunne vurdere skolens undervisning. Der skal gives skolen en frist på minimum 2 mdr. til udarbejdelsen af disse mål.
6. Vurderer den tilsynsførende herefter, at det fortsat ikke er muligt at vurdere om skolens samlede undervisning står mål med folkeskolens, kan den tilsynsførende pålægge skolen at udarbejde yderligere planer med slut- og delmål i andre fag, som tilbydes af skolen. Der afsættes en frist på minimum 1. mdr. pr. fag.
7. Tilsynsførende påser, at tilsynserklæring offentliggøres som foreskrevet. Den tilsynsførende er pligtig til at indsende oplysninger til ministeriet, såfremt ministeriet anmoder herom. Hvis den tilsynsførende støder på bekymrende forhold, skal han tilkalde en ministeriel tilsynsførende, så de i fællesskab kan stille skolen over for krav under et vejledende tilsyn.
8. Hvis det vejledende tilsyn efter en realistisk periode ikke kan registrere tydelige forbedringer, udpeger ministeriet et tilsynsteam, som får til opgave at vurdere skolens undervisning grundigt med henblik på en indstilling til ministeren, der skal afgøre om skolen fortsat kan være en fri grundskole under loven. I denne fase kan tests indgå som en obligatorisk del af tilsynet. Pkt. 8 svarer til det gældende yderligere tilsyn i lovens § 9 stk. 7.
9. Tilsyn efter model 2 gennemføres efter de gældende tilsynsregler med de ændringer, der følger af pkt. 3 – 8. Tilsynsførende forventes honoreret efter ministeriets retningslinier.